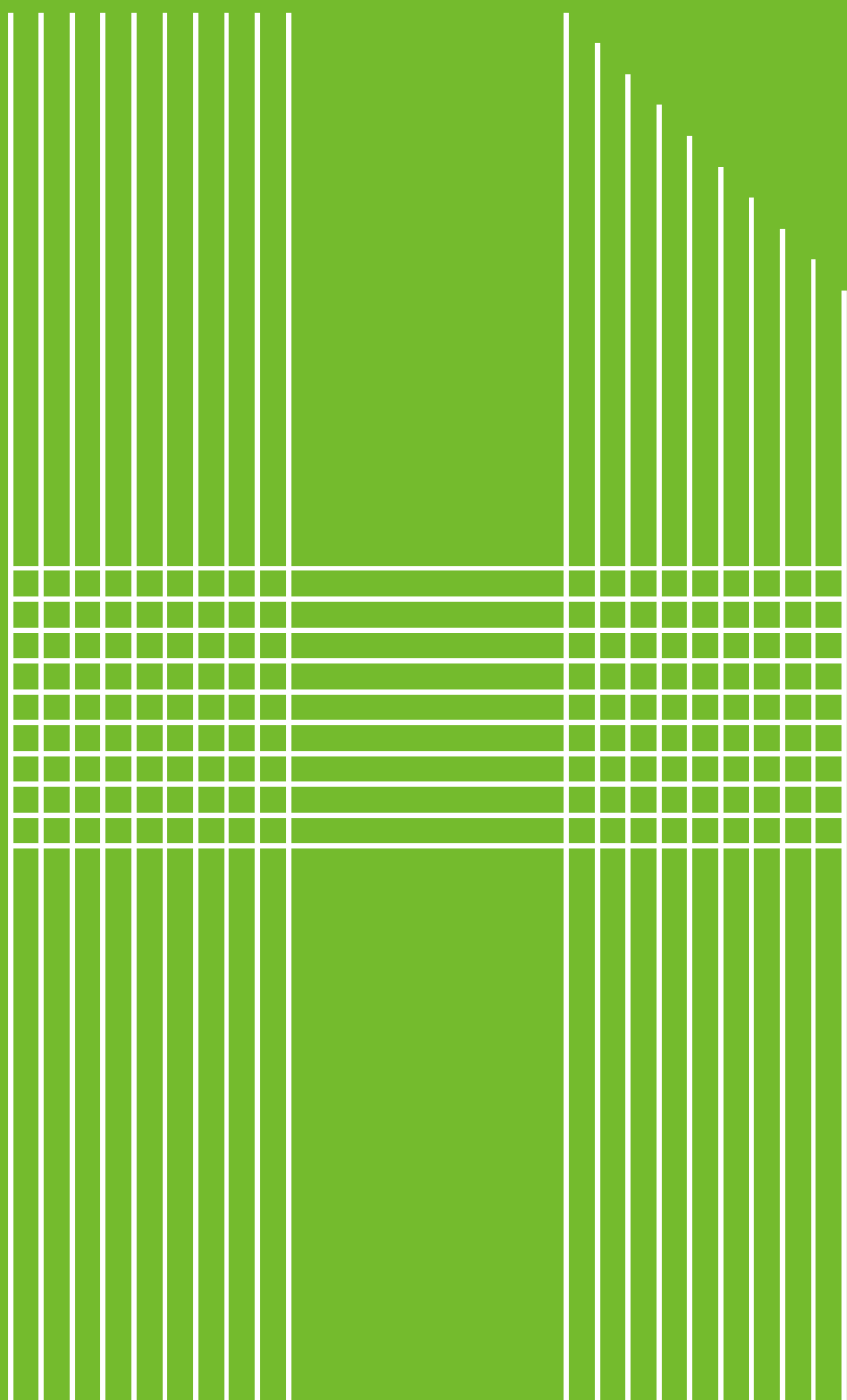

PLAN DE ACTUACIÓNS ESTRATÉXICAS DA FACULTADE DE HISTORIA. 2019-2021

Plan de actuacións estratéxicas da Facultade de Historia do campus de Ourense da Universidade de Vigo (2019-2021)

1. Introducción

A Facultade de Historia é un centro que se sitúa no campus de Ourense, sendo o único centro onde se imparten títulos do ámbito das Humanidades. Na actualidade ofértase o grao en Xeografía e Historia (modalidade presencial e semipresencial), o Plan Conxunto en Turismo e Xeografía e Historia e o mestrado en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural (intercentros coa Escola de Enxeñaría de Minas e coordinado pola noso centro) na modalidade semipresencial. Así mesmo formamos parte do mestrado interuniversitario en Arqueoloxía e Ciencias da Antigüidade, que coordina a USC e no que participa tamén a sección de arqueoloxía do CSIC de Galicia. Actualmente integramos a plantilla docente 21 persoas, das cales hai 1 catedrático, 9 profesores e profesoras titulares de Universidade, 2 contratadas doutoras, 1 profesora titular de Escola, 5 profesores e profesoras Asociados, 1 contratada pre-doutoral, 1 contratado post-doutoral, e 1 profesor substituto. De este grupo pertencemos ao centro (docencia maioritaria no mesmo) 18, dos cales 10 somos persoal a tempo completo.

O número de alumnado do centro é de 207 estudantes, repartidos do modo seguinte: Grao en Xeografía e Historia: 160, Plan Conxunto en Turismo e Xeografía e Historia: 18, Mestrado en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural: 27 e Mestrado interuniversitario en Arqueoloxía e Ciencias da Antigüidade: 2.

O persoal de Administración e Servizos, salvo o posto de Xefa de Negociado da Área de Asuntos Xerais, adscrita á Secretaría do decanato da facultade, o resto é persoal que compartimos coa Facultade de Ciencias da Educación que se localiza no mesmo edificio.

Neste edificio compartido, coñecido como o Edificio de Ferro polo material en que é construído, contamos con seis aulas, un laboratorio informático, 4 laboratorios docentes, o decanato, a secretaría do decanato e a sede da delegación de alumnado. Os despachos do profesorado localízanse no pavillón 2 –denominado Olga Gallego–, así como 2 laboratorios docentes.

Xunto coa docencia que se imparte nas aulas (teórica e práctica), dispoñemos de recursos tecnolóxicos que apoian a actividade docente, especialmente do estudantado semipresencial, pero tamén a disposición dos presenciais. Así cada docente conta cunha aula E-meeting; un aula está equipada para gravación e outra para vídeo conferencia.

2. Análise da situación previa

A orixe da facultade remóntase ao ano 1973, cando se funda o Colexio Universitario de Ourense dependente da USC. En 1990 prodúcese a segregación do Sistema Universitario Galego e nace a Universidade de Vigo, na que se adscribe o campus de Ourense a que vai pertencer a Facultade de Humanidades (na que se imparte a licenciatura en Historia e outras do ámbito xurídico social). No ano 2002 créase a Facultade de Ciencias de Educación e a nosa licenciatura permanece en solitario na facultade de Humanidades, que en 2005 pásase a denominar Facultade de Historia, en consonancia co mencionado título. De acordo coas denominadas directrices do Plan Bolonia no curso 2009/2010 iníciase a andadura do grao en Xeografía e Historia.

Este título experimenta unha serie de modificacións orientadas á mellora froito da experiencia acadada, á introdución da modalidade semipresencial e á coordinación para a posta en marcha do plan conxunto en Turismo e Xeografía e Historia. A razón destes cambios radicaba tamén no plan de viabilidade que atravesaba o título ao non acadar o número de matrícula de novo ingreso establecido pola Xunta de Galicia. Outra acción do centro foi presentar unha análise rigorosa cara a xustificar o título como singular na SUG, pero non foi aceptado polo organismo pertinente, polo que mantivemos o obxectivo de acadar os 45 estudantes de nova matrícula requiridos en campus denominados “periféricos”.

Xunto a estas melloras no plan, o equipo decanal planificou unha estratexia de captación singularizada a partir das características do centro e do título e do posible público receptor, dependendo da modalidade: a presencial en centros de Ensinanza Secundaria das provincias de Ourense e Pontevedra e a semipresencial a través fundamentalmente das redes sociais.

Outro obxectivo do equipo decanal foi a visibilización do centro e das múltiples actividades que o profesorado realiza (cunha oferta singular en relación con outros centros análogos): xornadas, saídas de estudos, conferencias, ciclos formativos, paralelas a unha reestruturación da páxina web e os seus contidos nos que impera a transparencia e operatividade. Así mesmo a colaboración con institucións e empresas foi paulatinamente incrementándose e formalizándose a través da oferta da materia de Prácticas Externas cunha amplísima oferta e convenios de I+D+I con obxectivos variados con diferentes concellos da contorna.

En relación coa implantación e desenvolvemento do Sistema de Calidade do Centro, despois dos primeiros pasos, lentos, dados en 2008 coa creación da Comisión de Calidade e a aprobación do Manual de Sistema de Calidade e a obtención, en 2010, do primeiro informe favorable. As accións levadas a cabo non experimentaron un avance notable ata o curso 2012-2013 cando se nomea a coordinación de Calidade e se reestrutura a Comisión de Calidade. A partir dese momento se crea un plan de traballo e se protocolarizan todas as accións de acordo co Manual de Calidade, dando prioridade a transparencia e a cumprimento da Axenda emitida pola Área de Calidade da UVigo. Así mesmo faise efectivo o Plan de Acción Titorial e a elaboración dos consecutivos Informes de

Seguimento cos seus respectivos Plans Anuais de Mellora e os Informes Anuais das Titulacións. Na seguinte fase acadouse a acreditación do grao en Xeografía e Historia e a Certificación do Sistema no curso 2016-2017 e a acreditación do mestrado en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural no 2017-2018.

Se ben nun primeiro momento a difusión e o apoio á Calidade na comunidade do centro resultaba escasa, a medida que foise avanzando –e se comprobaron os bos resultados acadados– a implicación foi en aumento, especialmente a través da operatividade da Comisión de Calidade que ampliou notablemente a periodicidade das súas xuntanzas, así como as temáticas debatidas, resultando fundamentais para a mellora do funcionamento do centro. Por outra parte a colaboración e a acción conxunta nos procesos comentados fomentou a difusión do Sistema.

En todas estas accións existe unha ampla sinerxia entre o equipo decanal e a coordinación de calidade, sendo preciso constantes diagnoses de todas as cuestións que atinxen ao normal funcionamento do centro. Esta análise é compartida pola Comisión de Calidade que, como xa se indicou, dun xeito paulatino, converteu as xuntanzas en sesións de intensos debates coa finalidade de analizar posibles puntos febles e coa idea dunha mellora continua. Esta situación facilitou que o actual equipo decanal decidise dar o paso a establecer unhas liñas estratéxicas do centro, idea moi presente, especialmente, a partir do seu segundo mandato. Esta intención que anteriormente só era comentada como unha planificación inmediata (un curso) nas Comisións de Calidade, veuse reforzada co proceso de Certificación do Sistema, cando a Comisión avaliadora recomendou plasmalo nun proceso do Sistema. A continuación o equipo decanal e a coordinación de Calidade decidiron propor este proxecto á Comisión de Calidade, onde están representados non só os tres grupos que integran a comunidade (PDI, PAS e alumnado), senón tamén egresados e representantes da sociedade, tanto institucións públicas, como empresas privadas. O primeiro borrador debatido e elaborado por este organismo foi enviado a todos os membros da Xunta de Facultade, ampliando así as consultas que consideramos necesarias para a elaboración final deste documento.

Precisamente desde esta posición, abordamos a elaboración do plan estratéxico da Facultade.

3. Diagnóstico interno e análise do entorno

A continuación inclúese no seguinte cadro un diagnóstico esquemático coas fortalezas e debilidades, e ameazas e oportunidades do centro, como así mesmo as que presenta en relación coa súa contorna. O contido do seguinte DAFO é produto das expectativas amosadas polos grupos que integran o centro, que manifestan a súa opinión a través dos mecanismo do PAESU; en concreto, as enquisas de satisfacción, as enquisas de avaliación do profesorado, as xuntanzas periódicas da coordinación de Calidade coas e cos representantes de alumnado e o propio Plan de Acción Titorial. O sistema de Queixas, Suxestións e Parabéns, tamén é unha vía de expresión das necesidades e inquiredanzas de toda a comunidade do centro e axentes externos. Ademais as dimensións da nosa comunidade supoñen unha enorme vantaxe para unha comunicación fluída que non transcorre necesariamente polos canles

institucionais, senón tamén no día a día en todos os espazos onde se desenvolve a actividade académica. Para a elaboración deste documento foi imprescindible a análise da información recollida a través destas canles.

Nos aspectos que recolleemos no DAFO se aprecia unha relación estreita con algunhas áreas institucionais, ocupando un lugar destacado a de Organización Académica e Profesorado, a de Planificación e Sostibilidade, a de Economía, a de Responsabilidade Social, Internacionalización e Cooperación e a de Captación de Alumnado, Estudantes e Extensión Universitaria

Debilidades	Ameazas
<ul style="list-style-type: none"> -Escaso número de PDI contratado fixo e elevada idade media do mesmo. -Dificultades para asumir as tarefas de xestión cos recursos humanos dispoñibles. -A existencia dunha única titulación de grao. -Escaso recoñecemento de certas actividades docentes (dirección de traballos académicos e avaliación dos mesmos). -Acondicionamento deficiente do edificio (temperatura e ergonomía). 	<ul style="list-style-type: none"> -Orzamento flutuante. -Escaso recoñecemento na sociedade das Humanidades. -Decreto da Xunta en relación ao número mínimo de primeira matrícula (grao e mestrado). -Prioridade concedida á USC no SUG. -Compartir espazo e recursos administrativos co centro de maior dimensión do campus. -Trabas burocráticas e académicas no desenvolvemento de títulos interuniversitarios
Fortalezas	Oportunidades
<ul style="list-style-type: none"> -Ampla oferta en determinadas convocatorias (estancias, práctica externas) en relación coa demanda. -Oferta de saídas de estudo que supera a media dos centros semellantes do SUG. -Ampla oferta formativa fóra das aulas (seminarios, xornadas, conferencias...). -Delegación de alumnado moi activa e colaboradora co centro. -Elevado nivel de compromiso do PDI coas iniciativas propostas polo centro. 	<ul style="list-style-type: none"> -Plan Conxunto en Turismo e Xeografía e Historia. -Existencia da modalidade semipresencial (grao e mestrado). -Boa relación coas institucións galegas, especialmente da provincia de Ourense. -Campus situado no centro da cidade. -Predisposición do PDI para deseñar e participar en proxectos interdisciplinares. -Existencia dun mestrado de carácter interdisciplinar

<p>-Atención personalizada ao alumnado. -Elevada presenza nas aulas de alumnado de 4º ciclo</p>	
---	--

4. Obxectivos estratéxicos e liñas de acción

4.1. Eixos estratéxicos desenvolvidos (nos cursos 2015/2016, 2016/2017 e 2017/2018)

-Superación do Plan de Viabilidade nos cursos 2017/2018 e 2018/2019, que estivo activado ao non se alcanzar o número de alumnado de primeira matrícula estipulado no art. 6, Decreto 222/2011 da Xunta de Galicia

-Visibilización da facultade e os seus títulos a través do plan de difusión do grao en Xeografía e Historia e captación de novo alumnado, plan de acollida en dúas xornadas (no que participan axentes do centro, do campus e da universidade), posta en marcha da olimpíada galega da Historia que facilita a interacción con centros de Ensino Medio, posta en marcha de actividades científicas representativas do perfil do campus (p. ex. III Congreso Internacional da Auga. Espazo, Sociedade e Territorio).

-Transparencia e actualización permanente da información relativa aos títulos e ao centro principalmente en dúas canles. A principal, a través da remodelación da páxina web, logrando que sexa intuitiva e de fácil acceso, e unha secundaria en torno ás redes sociais (facebook).

-Superación con resultados satisfactorios dos procesos de acreditación dos títulos que se imparten no centro (grao en Xeografía e Historia e mestrado en Valoración, Xestión e Protección do Patrimonio Cultural), como así mesmo do mestrado interuniversitario que se imparte xunto coa USC (Arqueoloxía e Ciencias da Antigüidade).

-Obtención con resultado satisfactorio da certificación do Sistema de Garantía de Calidade.

-Melloras dos recursos materiais: actualización e renovación dos equipos informáticos obsoletos (laboratorio e aulas docentes), acondicionamento das aulas (electrificado e tapizado dos asentos), posta en funcionamento dunha aula para videoconferencia (curso 2014/2015), outra para gravacións, incorporación nos equipos do profesorado de aulas virtuais a través de E-meeting.

-Implantación de novas ofertas académicas. Ampliación das modalidades da impartición do grao en Xeografía e Historia a través da modalidade semipresencial (curso 2014/2015), Plan Conxunto do grao en Turismo e do grao en Xeografía e Historia.

-Interacción coas institucións da contorna a través de convenios de I+D+I que se refiren a diversos encargos científicos (de carácter arqueolóxico, histórico e patrimonial, como tamén de divulgación cultural), especialmente mediante acordos con concellos e institucións (museos e fundacións) da Galicia Meridional.

4.2. Eixos estratéxicos por desenvolver

4.2.1. Reforzo de eixos estratéxicos iniciados

a. Aínda que se formulan novas misións, non se debe esquecer como horizonte básico a necesaria continuidade dos diversos eixos xa implantados e comentados no subapartado precedente, que se manifestan imprescindibles á hora de programar calquera planificación relativa ao noso centro.

4.2.2. Novos eixos estratéxicos

b. Entre as liñas de actuación programadas ocupa un lugar moi destacado o obxectivo de incrementar a plantilla de profesorado contratado fixo. As progresivas baixas no PDI adscrito a facultade que continuarán no presente curso 2017/2018, así como a elevada media de idade provocan unha situación de necesaria renovación académica, tanto para asumir as responsabilidades derivadas da xestión como para crear unha nova base que no futuro asuma o relevo e a continuidade do centro. Para iso é necesario difundir a presente situación e negociar en todas as instancias pertinentes tanto a transformación do persoal contratado e debidamente acreditado en persoal fixo e con dedicación exclusiva, como a convocatoria de novas prazas.

c. Un terceiro obxectivo diríxese cara a necesidade de restablecer a dignidade do coñecemento humanístico, factor que sen dúbida contribúe a erixir unha sociedade mellor, máis respectuosa coa diversidade, a tolerancia e os valores democráticos. Unha axeitada consideración social das Humanidades e das competencias que o seu estudo subministra redundaría positivamente á hora de elixir títulos como os que se imparten no noso centro, e así mesmo a consecuente inserción laboral das e dos nosos egresados.

d. Un cuarto eixo estratéxico insistir na relación dos títulos impartidos no centro co desenvolvemento económico da comunidade autónoma galega. Na actualidade, prevalecen políticas concreta dirixidas a potenciar e fomentar os valores turísticos-patrimoniais a nivel local, provincial e autonómico. Nesta directriz o centro imparte títulos singulares no SUG (grao en Xeografía e Historia e Plan Conxunto do grao en Turismo e en Xeografía e Historia) que aportan unha formación rigorosa, imprescindible á hora de valorizar e dar a coñecer a nosa riqueza histórico-cultural. Esta realidade permite formular como obxectivo a preparación científica de egresadas e egresados competitivos nun mercado laboral en auxe.

e. A quinta liña de actuación diríxese ao incremento das actividades relacionadas coa transferencia do coñecemento e innovación que se materializa en actividades específicas de I+D+I, xa mencionados nos convenios asinados tanto con concellos, como con institucións. Estes acordos non só permiten a realización de prácticas ao noso alumnado, senón tamén unha investigación financiada dirixida a determinados campos cuxo obxectivo prioritario e dar a coñecer o saber humanístico máis alá do ámbito estritamente académico.

5. Plan de traballo e cronograma

EIXOS ESTRATÉXICOS

PLANS DE TRABALLO

- Fase I (1º cuadrimestre curso 2018/2019)

-Elaboración e divulgación do Plan de actuacións estratéxicas

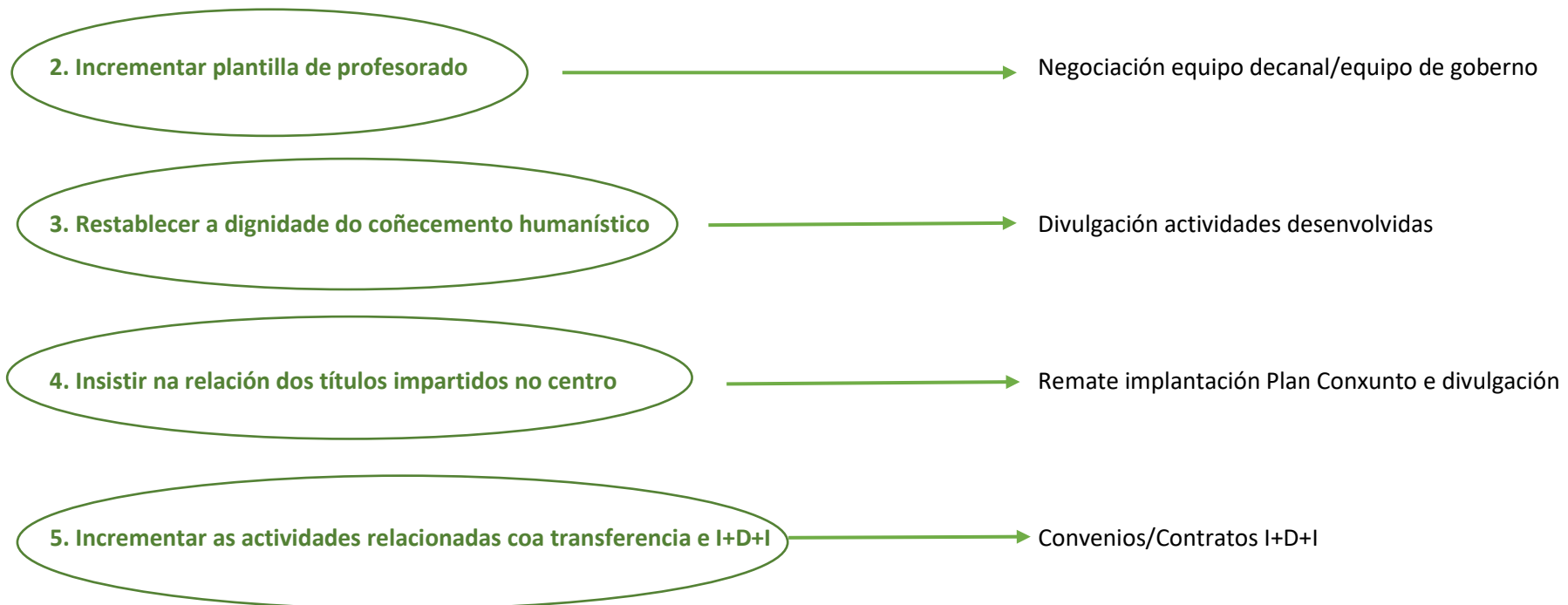
- Fase II (2º cuadrimestre curso 2018/2019 a 2020/2021)

1. Reforzamento de eixos estratéxicos iniciados

- a. Superación do Plan de Viabilidade (cursos 2019/20 e 2020/21) → Plans de promoción e difusión dos títulos
- b. Visibilización da facultade e os seus títulos → Actividades (Olimpíadas, Xornadas, Seminarios, Saídas...)
- c. Transparencia → Actualización web e redes sociais
- d. Superación con resultados satisfactorios dos procesos de acreditación → Renovación acreditación títulos
- e. Certificación do Sistema de Garantía de Calidade → Revisión Certificación
- g. Melloras dos recursos materiais → Revisión e renovación

h. Ofertas académicas

i. Interacción coas institucións da contorna

Fase I: Organización. Primeiro cuadrimestre do curso 2018/2019

A partir dun borrador inicial elaborado pola coordinación de Calidade do Centro, a Comisión de Calidade debate en profundidade os elementos fundamentais do mesmo, para redactar e avaliar o documento base que debe aprobar a Xunta de Facultade, previamente a súa implantación.

A continuación, en consonancia coa política de transparencia do centro, o Plan Estratégico debe ser difundido a través da páxina web.

Fase II: Implementación (en relación cos eixos estratéxicos definidos) Desde o segundo cuadrimestre do curso 2018/2019 ao curso 2020/2021

a. En relación coa continuidade do horizonte básico acadado, se debe continuar cos seguintes aspectos (de xeito continuado nos cursos 2018/2019, 2019/2020 e 2020/2021):

- Plans de promoción e difusión dos títulos coa colaboración da empresa de publicidade Nasas da Coruña e da empresa ourensá de Xestión do Patrimonio, Xeitura, que nos permitan manter as cifras esixidas pola Xunta de Galicia na primeira matrícula dos títulos.

- Actividades encamiñadas á visibilización do centro e do título como a organización das Olimpíadas galegas de Historia, e doutros eventos científicos e divulgativos (xornadas, seminarios, saídas de estudos...).

- Actualización e transparencia da información do centro e dos títulos na páxina web e nas redes sociais coa colaboración da empresa Arinfo de asesoría reprográfica e informática, en consonancia cos novos formatos de deseño gráfico e soportes.

- Revisión e renovación, se procede, dos recursos materiais do centro (docencia e investigación)

b. Negociación do equipo decanal nas instancias pertinentes co equipo reitoral (Reitor e Vicerreitor de Planificación Académica e Profesorado) sobre a ampliación da plantilla de profesorado contratado fixo (Programación segundo cuadrimestre 2018/2019).

c. Para devolver á sociedade a concienciación da relevancia do coñecemento humanístico resulta imprescindible divulgar nos medios de comunicación as actividades desenvolvidas pola comunidade do centro (académicas e extra-académicas) e a defensa dos valores implícitos ás Humanidades e os beneficios que se derivan dunha sociedade receptiva á cultura (de xeito continuado nos cursos 2018/2019, 2019/2020 e 2020/2021).

d. Se ben ata hai dous anos a única formación para os profesionais do Turismo era un perfil de xestión, coa implantación do mencionado Plan Conxunto se incorporarán ao mercado laboral egresadas e egresados que completan ese perfil cos coñecementos en Historia, Arte e Xeografía. É preciso difundir esta innovadora formación, que resposta a un eixo prioritario no mercado laboral da Comunidade Autónoma galega. Así mesmo é preciso incidir tanto nas/os empregadoras/es nas competencias acadadas polas/os egresadas/os en Xeografía e Historia, que permiten cubrir expectativas laborais por riba da adquisición de coñecementos e en consonancia coas novas

plataformas de transmisión dos coñecementos humanísticos (de xeito continuado nos cursos 2018/2019, 2019/2020 e 2020/2021) .

e. Actualmente a transferencia do coñecemento e a innovación empezan a ocupar un lugar salientable no contexto universitario, como se demostra na recente convocatoria piloto do Ministerio de Educación e Formación Profesional do sexenio de transferencia. Nesta liña hai que ampliar a interacción do centro coa contorna que permita a captación de recursos que financie proxectos de investigación, desenvolvemento e innovación, cuxos resultados servirán para concienciar á cidadanía da relevancia do seu pasado histórico e dos recursos patrimoniais e culturais e a súa preservación (de xeito continuado nos cursos 2018/2019, 2019/2020 e 2020/2021).